

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat / Grau en Teologia			
Assignatura		3SD04I MISTERI DE DÉU II			
Any	2023-2024	Curs	Tercer	Valor lectiu	9 ECTS
Període lectiu	2n. semestre	Hores setmanals	6	Àrea	CC institucionals
Professor/a	Dr. Jordi-A. Piqué i Collado OSB			Llengua	Català/Castellà

Descripció/Justificació

EL MISTERI TRINITARI DE DÉU: ESTUDI BÍBLIC, HISTÒRIC I SISTEMÀTIC.

Partint de la revelació de la Trinitat en la vida de Jesús, l'assignatura s'endinsa en la tradició viva de l'Església i en les grans aportacions de la teologia sobre el misteri de Déu U i Tri, desenvolupant-ne una exposició sistemàtica. Es mostra així la radical novetat del pensament cristià i la definitiva aportació de la Revelació al coneixement de Déu, que supera i engloba qualsevol altre accés humà al misteri diví.

Objectius

- Conèixer sistemàticament els continguts de la Revelació de Déu Un tri en els textos Bíblics
- Conèixer sistemàticament els continguts de la formulació dogmàtica i teològica sobre la revelació de Déu
- Obtenir el bagatge necessari per analitzar i actualitzar les definicions i propostes eclesials i teològiques

Competències

Generals:

- Saber llegir i entendre un text acadèmic (nivell universitari mitjà)
- Saber resumir i esquematitzar
- Saber relacionar i reflexionar els textos estudiats
- Saber elaborar i expressar el temari amb paraules pròpies: atenció especial a la metodologia teològica i científica

Específiques de l'àrea de sistemàtica:

- Capacitat de sistematitzar la reflexió bíblica sobre Déu
- Capacitat de reflexionar a partir de les dades de l'Escriptura i de la teologia sobre el Misteri de Déu
- Capacitat d'interrelacionar els diferents continguts teològics

Específiques de l'assignatura:

- Capacitat d'analitzar críticament un text patristic, teològic, magisterial i analitzar-lo.
- Capacitat de plantejar i analitzar vies de resposta a les qüestions actuals sobre el Misteri de Déu i sobre l'ésser humà davant el problema de Déu.

Continguts

Introducció: Presentació del programa. Resum del temari Misteri de Déu I.

Part I: LA REVELACIÓ DE LA TRINITAT EN LA VIDA DE JESÚS. ESTUDI BÍBLIC I TEOLÒGIC:

1. Jesús ens revela el «Pare»
2. Jesús es revela com a «Fill»
3. En Jesús se'ns revela l'«Esperit Sant»

Part II: LA CONFESSIÓ DE LA SANTA TRINITAT EN L'ESGLÉSIA ANTIGA

4. De les primeres confessions de fe als Pares Apologetes
5. La teologia trinitària en els Pares de finals del segle II i del segle III
6. La crisi arriana i el Concili de Nicea
7. Els Pares Capadocis i el Concili de Constantinoble

Part III: REFLEXIÓ SISTEMÀTICA SOBRE LA SANTA TRINITAT

8. De les missions divines a les procedències en Déu
9. Les relacions divines i la problemàtica referent a la procedència de l'Esperit Sant
10. Les persones divines
11. Avui: La Trinitat com a tema

Part IV: TEMES ESCOLLITS SOBRE DÉU U I TRI.

12. La existència de Déu: entre fe i raó
13. Aproximacions teològiques al Misteri de Déu
14. «Proves», «vies», sobre existència de Déu
15. La analogia com a possibilitat de dir quelcom del Déu Inefable
16. La teologia negativa: l'apofatisme
17. La estètica como via de comprensió trinitària

CONCLUSIONS

Avaluació

Criteris d'avaluació:

Assimilació personal de les unitats de contingut.

Abast personal dels objectius de l'assignatura.

Domini personal de les capacitats generals, de l'àrea i les pròpies de l'assignatura.

Tècniques d'avaluació:

- Treballs de lectura i resum (almenys un cada mes) sobre la bibliografia general.
- Quatre resums i comentaris de text d'èpoques diverses (de 2-3 pàg. Cada un).
- Examen final escrit sobre el temari del curs i relació amb els treballs realitzats.

Bibliografia bàsica

1. Manuals i obres bàsiques

Catecisme de l'Església Catòlica, núms. 185-747.

Concili Vaticà II: espec. LG 2-4; DV 2-4; i AG 2-4.

CODA, P., *Desde la Trinidad. El advenimiento de Dios entre historia y profecía*, Salamanca: Secretariado Trinitario 2014.

CORDOVILLA, A., *El Misterio del Dios trinitario. Dios-con-nosotros*, (Sapientia Fidei 36), Madrid: BAC 2012.

FORTE, B., *Trinidad como historia. Ensayo sobre el Dios cristiano*, Salamanca: Sígueme 1988; orig. italià, *Trinità come Storia. Saggio sul Dio cristiano*, Cinisello-Balsamo 1985.

GRESHAKE, G., *El Dios Uno y Trino. Una teología de la Trinidad*, Barcelona: Herder 2001; orig. alemany, *Der dreieine Gott, Eine trinitarische Theologie*, Freiburg im Breisgau 1997.

KASPER, W., *El Dios de Jesucristo*, Salamanca: Sígueme 1985, 20016; orig. alemany, *Der Gott Jesu Christi*, Mainz 1982.

LADARIA, L.F., *El Dios vivo y verdadero. El misterio de la Trinidad*, Salamanca: Secretariado Trinitario 1998, 2010.

ROVIRA BELLOSO, J.M., «Trinitat», en ID., *El misteri de Déu*, Barcelona: FTC 1994, 319-530.

2. Obres clàssiques més importants

AGUSTÍ, SANT, «*De Trinitate*», en *Patrologiae cursus completus. Series Latina*, ed. J.P. Migne, Paris 1844-1864 [PL], XLII: PL 42, 821-1098; text llatí i castellà, *Obras de San Agustín. V. Tratado de la Santísima Trinidad*, Madrid 1956 [BAC 39]; trad. catalana, *La Trinitat*, Textos filosòfics 86, Barcelona 2001 [ed. 62].

RICARD DE SANT VÍCTOR, *Sobre la Trinitat*, Barcelona 1991 [CC 22]; text llatí, *De Trinitate. Texte critique avec introduction, notes et tables*, publié par J. Ribailier, Librairie Philosophique J. Vrin, Paris 1957 [Vrin] = SChr 63.

TOMÀS D'AQUINO, SANT, *Summa Theologiae* I, q. 27-43; text llatí i castellà, *Suma Teològica. II. Tratado de la Santísima Trinidad*, Madrid 1948, 3-454 [BAC 41].